

Haarlem

Gemeente Haarlem

Drs. Jur Botter, MPA.

Wethouder Wmo, Welzijn, Volksgezondheid, Cultuur en Vastgoed

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 21 juni 2017
Ons kenmerk 2017/288668
Contactpersoon E. den Breejen
Doorkiesnummer 23-5114810
E-mail edenbreejen@gmail.com
Onderwerp Intensivering mantelzorgondersteuning

Beste leden van de commissie Samenleving,

Tijdens de begrotingsbehandeling in november 2016 is een amendement aangenomen over intensivering van mantelzorgondersteuning nadat uit het Omnibusonderzoek uit 2016 gebleken is dat 16% van de Haarlemse mantelzorgers zich overbelast voelt. In de kadernota is voor 2017 € 60.000,- beschikbaar gesteld, waarvan een deel bestemd is voor de realisatie van een Odensehuis. Voor de jaren 2018 en 2019 zijn ook middelen beschikbaar gesteld voor intensivering mantelzorgondersteuning.

Er is geen goed zicht op waarom zoveel Haarlemse mantelzorgers zich overbelast voelen omdat het Omnibusonderzoek geen vervolgvragen stelt. Landelijk onderzoek laat echter zien dat overbelasting van mantelzorgers het gevolg is van:

- zich ondergewaardeerd voelen
- de combinatie van mantelzorg en werk
- de toename van oudere mantelzorgers
- langer thuis blijven wonen van iemand met dementie
- extra financiële uitgaven voor de mantelzorger,
- onbekendheid met ondersteuningsaanbod en respijtzorgmogelijkheden.

Het is gerechtvaardigd aan te nemen dat deze factoren ook voor de Haarlemse mantelzorgers gelden.

In een werkgroep bestaande uit mantelzorgers, de landelijke vereniging voor mantelzorg Mezzo, WMO-casemanagers en met schriftelijk advies van de Participatieraad zijn maatregelen en acties geformuleerd die naar verwachting bijdragen aan het terugdringen van de overbelasting van mantelzorgers. De acties zijn verdeeld in acties die op korte termijn resultaat opleveren en acties die starten in 2017 maar meer tijd nodig hebben om tot resultaten te komen.

Voor de intensivering van de mantelzorgondersteuning wil ik de volgende maatregelen in gang zetten in samenwerking met Tandem, mantelzorgers, andere deskundigen en (zorg)organisaties.

Voor de intensivering van de mantelzorgondersteuning wil ik de volgende maatregelen in gang zetten in samenwerking met Tandem, mantelzorgers, andere deskundigen en (zorg)organisaties.

Start en resultaat in 2017

- Uitbreiden trainingsaanbod voor mantelzorgers gericht op mentale weerbaarheid en trainingen gericht op fysieke zorgtaken (wassen, tillen, aankleden e.d.).
- Een belronde door Tandem onder bij hen geregistreerde mantelzorgers die nu geen directe ondersteuning krijgen.
- Tandem zet hierbij nog extra in op voorlichting en begeleiding van mantelzorgers van een dementere naaste.
- Start pilot van een spreekuur van Tandem bij drie sociale wijkteams.
- Intensiveren en uitbreiden contacten tussen lotgenoten.
- Vaker inzetten Eigen Kracht Conferenties en familiegesprekken om het netwerk rondom de mantelzorger te versterken om de zorg te kunnen delen.

Acties te starten in 2017, resultaat in 2018

- Verminderen regeldruk voor mantelzorgers. Mantelzorgers hebben voor degene voor wie ze zorgen te maken met diverse loketten en regelgeving: WMO, Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeraars, sociale verzekeringsbank. Wij gaan onderzoeken op welke manier we deze regeldruk voor de mantelzorgers kunnen verminderen.
- Onderzoek en realisatie van slaapwacht of nachtzorg. Wij onderzoeken op welke manier het mogelijk is een mantelzorger die 24/7 zorgt, tijdelijk te ontlasten door een aanbod van een vrijwillige slaapwacht of nachtzorg. Een soortgelijke regeling is er nu al bij palliatieve zorg.
- Onderzoek naar realisatie van een fysieke inlooptmogelijkheid voor mantelzorgers waar mantelzorgers op een laagdrempelige manier hun vragen kunnen stellen en geholpen kunnen worden.
- Verbeteren van de bewustwording van de consequenties van zorgtaken voor mantelzorgers o.a. bij 2e lijn hulpverleners, transitieverpleegkundige, WMO casemanagers e.d.

Acties in 2018

- Herhalen huis-aan-huis briefactie uit 2015. Destijds is vanuit de gemeente een brief gestuurd aan alle 18 jarigen en ouder, zelfstandig wonende inwoners van Haarlem met informatie over wat mantelzorg is en met het verzoek zich (indien van toepassing) te registreren als mantelzorger waarna Tandem contact opneemt om te zien of en welke ondersteuning geboden kan worden.
- Deskundigheidsbevordering WMO-casemanagers en sociaal wijkteams over (progressieve) ziektes en de gevolgen daarvan voor mantelzorg.
- Onderzoek naar noodzaak en effect van een jaarlijks mantelzorgcompliment in de vorm van cadeaubonnen, kortingspas e.d.

Gemeente Haarlem mantelzorgvriendelijke werkgever

De gemeente is een van de grotere werkgevers in Haarlem. Daarom stel ik voor dat wij als werkgever het traject ingaan om te komen tot de erkenning 'wij werken mantelzorgvriendelijk'.

Haarlem

3

Nu de taken van mantelzorgers steeds intensiever zijn door de vermaatschappelijking van de zorg, de toenemende vergrijzing en de veranderende arbeidsmarkt, combineren steeds meer mensen werk en mantelzorg. Een op de vijf werknemers is mantelzorger en verleent per week 8 uur of meer hulp aan een naaste waardoor uitval een groot risico is. Met begeleiding van de landelijke stichting Werk & Mantelzorg maken we mantelzorg bekend en bespreekbaar in onze organisatie, bij directie en bij leidinggevenden. We zorgen dat de wettelijke verlofregelingen voor mantelzorgers bekend zijn en actief worden toegepast en leidinggevende en medewerkers zoeken samen naar maatwerkoplossingen. Als werkgever die mantelzorgvriendelijke werkt vervullen we tevens een voorbeeldfunctie voor andere werkgevers in de gemeente en in de regio. Na het verkrijgen van de erkenning zullen we dit actief uitdragen en communiceren.

Met de nieuwe maatregelen streven we ernaar het percentage overbelaste mantelzorgers in 2018 terug te brengen. We onderzoeken nog hoe we kunnen meten of de maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan het verminderen van de overbelasting. Nu een landelijk onderzoek van het blad Zorg+Welzijn onder mantelzorgers laat zien dat het aantal mantelzorgers dat zich overbelast voelt terugloopt willen we ook onderzoeken hoe het percentage overbelaste mantelzorgers in Haarlem zich verhoudt tot het percentage bij andere gemeenten van soortgelijke grootte en of daar andere vormen van ondersteuning aan ten grondslag ligt.

Met vriendelijke groet,

Jur Botter